

LIBRIS

We know
books

MATEI VIȘNIEC s-a născut pe data de 29 ianuarie 1956 la Rădăuți, județul Suceava, România.

A scris poezie încă din copilărie, a debutat în revista *Luceafărul* în 1972, și apoi în volum, în 1980, la București, la Editura *Albatros*, cu culegerea de poeme *La noapte va ninge*.

A studiat filosofia la București, a devenit membru fondator al Cenaclului de Luni, condus de criticul Nicolae Manolescu, s-a remarcat ca dramaturg în mediile teatrale, dar piesele sale au fost sistematic interzise de cenzura comunistă. A crezut în rezistența culturală, în forța cuvântului, în capacitatea literaturii de a capta mai bine decât orice altă disciplină contradicțiile ființei umane și ale lumii în care trăim.

În 1987 a plecat în Franța, unde inițial a fost exilat politic. De atunci numele său s-a aflat pe afișe în peste 40 de țări. Din 1990 lucrează ca jurnalist la Paris, la Radio France Internationale.

Între două țări, între două culturi, între limba română și cea franceză, între Bucovina sa natală și Festivalul de Teatru de la Avignon, Matei Vișniec circulă, practică jurnalismul cultural, trece de la un gen literar la altul, caută și experimentează cuvântul sub semnul unui ideal care ține de umanism, de frumos și de spiritul critic.

La Suceava există, din 2016, o instituție numită Teatrul Municipal „Matei Vișniec”, precum și un Festival Internațional de Teatru, în a cărui organizare autorul bucovinean este implicat.

Piesele selectate pentru cele două antologii publicate de Editura *Cartier* au în comun faptul că au fost toate jucate în Republica Moldova. Printre regizorii care au promovat piesele lui Matei Vișniec în Republica Moldova se numără Petru Vutcărașu, Mihai Fusu, Alexandru Grecu, Slava Sambriș, Petru Hadârcă.

În 2021, cu ocazia împlinirii a o sută de ani de la înființarea Teatrului Național „Mihai Eminescu” din Chișinău, pe scena sa a fost prezentată piesa lui Matei Vișniec *Istoria comunismului povestită pentru bolnavii mintal*, în regia lui Cristian Hadgi-Culea.

MATEI VIȘNIEC

Istoria comunismului povestită pentru bolnavii mintal

Teatru

CARTIER POPULAR

SOȚIA: Nu te supăra, vreau să te întreb ceva personal.

MESAGERUL: Întrebați-mă.

SOȚIA: Ție ți se pare că aici miroase a clătite?

MESAGERUL: Nu, doamnă. Cum puteți spune așa ceva? (*Se așază în vârful mormanului de bocanci.*) E absolut fantastic cât sunt de moi. Veniți, doamnă, așezați-vă lângă mine. Mai am o serie de instrucțiuni să vă las.

SOȚIA (*prăbușindu-se peste mormanul de bocanci ca peste un mormânt*): O! Hans! Hans!

MESAGERUL: Deci, bocancii: bocancii trebuie spălați, doamnă. Trebuie spălați, spălați sănătos și lăsați apoi să se usuce încet, și după-aceea trebuie dați cu multă cremă... și lustruiți numai-decât... Asta e obligatoriu. Orice s-ar întâmpla, avem datoria să-ngropăm mortu' ca lumea.

*Soția scormonește în mormanul de bocanci
căutând parcă un corp. Din tavan coboară încet o masă
grea de bocanci suspendați. Lumina scade treptat.*

SOȚIA (*îmbrățișând mormanul de bocanci*): O, Hans, cum au trecut ei peste tine. Peste micul meu Hans...

MESAGERUL (*mângâind-o, calmând-o*): Lăsați, doamnă... Zău... Ce rost are? Chiar îmi face rău să vă văd așa...

SOȚIA: Și eu? Eu? Ce mă fac eu acum?

MESAGERUL (*mângâind-o pe măsură ce un fel de intimitate complice se infiltrează între ei*): Lăsați pe mine, doamnă, lăsați pe mine. Eu sunt aici. Eu sunt întotdeauna aici... și eu mă numesc tot Hans...

Plafonul de bocanci îi îngroapă încet.

SFÂRȘIT

Cuprins

ISTORIA COMUNISMULUI POVESTITĂ PENTRU BOLNAVII MINTAL	5
Scena 1	6
Scena 2	7
Scena 3	8
Scena 4	9
Scena 5	11
Scena 6	14
Scena 7	15
Scena 8	17
Scena 9	22
Scena 10	25
Scena 11	27
Scena 12	31
Scena 13	31
Scena 14	34
Scena 15	36
Scena 16	41
Scena 17	43
Scena 18	46
Scena 19	47
Scena 20	58
Scena 21	61

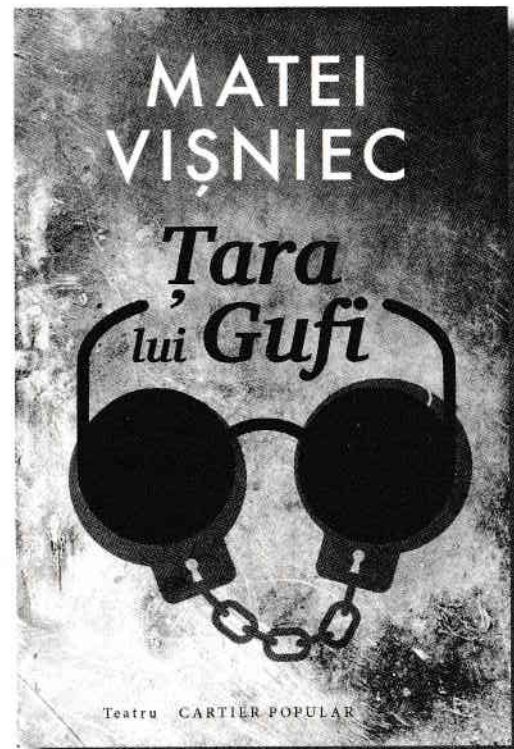
Scena 22	63
Scena 23	65
Dicționar	68
MAȘINĂRIA CEHOV	71
Scena 1	74
Scena 2	77
Scena 3	82
Scena 4	88
Scena 5	93
Scena 6	98
Scena 7	102
Scena 8	109
Scena 9	117
Scena 10	125
Scena 11	130
IOANA ȘI FOCUL	137
Scena 1 (Prolog)	138
Scena 2 (Câmpul de bătălie)	144
Scena 3 (IOANA la Chinon)	146
Scena 4 (Trezirea REGELUI)	149
Scena 5 (Fiica lui Dumnezeu)	154
Scena 6 (Conciliul bufonilor)	155
Scena 7 (Fecioarele iluminate dau probă)	160
Scena 8 (Examenul de virginitate)	162
Scena 9 (IOANA primită de REGE)	164
Scena 10 (Dansul morții)	169
Scena 11 (Jocul degetelor)	176
Scena 12 (Copacul zânelor)	177
Scena 13 (Încoronarea REGELUI)	181
Scena 14 (Faptele de arme ale IOANEI)	184
Scena 15 (Singurătatea LICORNEI)	189
Scena 16 (REGELE se ocupă de imaginea sa)	189

Scena 17 (Târguiala)	192
Scena 18 (IOANA abandonată de vocile divine)	194
Scena 19 (Procesul IOANEI)	196
Scena 20 (Supliciul)	205
Scena 21 (Epilog. Conciliul istoricilor.)	209

**MIGRAAANȚI SAU PEA SUNTEM MULȚI
PE NENOROCITA ASTA DE BARCĂ.....**

Scena 1	217
Scena 2	218
Scena 3	219
Scena 4	222
Scena 5	225
Scena 6	228
Scena 7	232
Scena 8	235
Scena 9	237
Scena 10	241
Scena 11	245
Scena 12	248
Scena 13	251
Scena 14	253
Scena 15	256
Scena 16	259
Scena 17	262
Scena 18	264
Scena 19	266
Scena 20	270
Scena 21	272
Scena 22	274
Scena 23	277
Scena 24	279
Scena 25	280
Scena 26	282

Scena în rezervă 1 (alternativă sau pendant la scena 15)	286
Scena în rezervă 2	289
Scena în rezervă 3	291
Scena în rezervă 4	297
Scena în rezervă 5	303
Scena în rezervă 6	305
 CAII LA FEREASTRĂ	 311
1.	311
2.	321
3.	332

Matei Vișniec, *Țara lui Gufi*

„Teatrul este un om care vine în fața altui om și îi spune: sunt oglinda ta, sunt umbra ta, sunt pleoapa ta, sunt amiaza ta, sunt *tu*.”

Matei VIȘNIEC

CARTIER Intră în cărți pe www.cartier.md

Editura Cartier, SRL, str. București, nr. 68, Chișinău, MD2012.
Tel./fax: 022 20 34 91, tel.: 022 24 01 95. E-mail: cartier@cartier.md
Editura Codex 2000, SRL, Strada Toamnei, nr. 24, sectorul 2, București.
Tel./fax: (021) 210 80 51, E-mail: romania@cartier.mdcartier.md

*Cărțile CARTIER pot fi procurate online pe shop.cartier.md
și în toate librăriile bune din România și Republica Moldova.
Cartier eBooks pot fi procurate pe iBooks, Barnes & Nobles și pe cartier.md*

LIBRĂRIILE CARTIER

Librăria din Centru, bd. Ștefan cel Mare, nr. 126, Chișinău.
Tel./fax: 022 21 42 03, E-mail: librariadincentru@cartier.md
Librăria din Hol, str. București, nr. 68, Chișinău.
Tel./fax: 022 24 10 00, E-mail: librariadinhol@cartier.md
Librăria online, shop.cartier.md,
Tel.: 068 555 579. E-mail: vanzari@cartier.md

Comenzi CARTEA PRIN POȘTĂ
CODEX 2000, Str. Toamnei, nr. 24, sectorul 2, 020712 București, România
Tel./fax: (021) 210 80 51, E-mail: romania@cartier.md
Taxele poștale sunt suportate de editură.
Plata se face prin ramburs, la primirea coletului.

Colecția *Cartier popular* este coordonată de Gheorghe Erizanu
Editor: Gheorghe Erizanu
Lector: Valentin Guțu
Coperta: Vitalie Coroban
Design/tehnoredactare: Marina Darii
Prepress: Editura Cartier
Tipărită la Bons Offices

Matei VIȘNIEC
ISTORIA COMUNISMULUI POVESTITĂ PENTRU BOLNAVII MINTAL
Ediția I, octombrie 2021

© 2021, Editura Cartier, pentru prezenta ediție. Toate drepturile rezervate.
Cărțile Cartier sunt disponibile în limita stocului și a bunului de difuzare.

Descrierea CIP a Camerei Naționale a Cărții
Vișniec, Matei.

Istoria comunismului povestită pentru bolnavii mintal: (teatru)/ Matei Vișniec;
coperta: Vitalie Coroban, – Chișinău: Cartier, 2021 (Bons Offices SRL). – 348 p. –
(Cartier popular/ colecție coordonată de Gheorghe Erizanu,

ISBN 978-9975-79-891-4).

500 ex.

ISBN 978-9975-86-539-5.

821.135.1-2

V-68

ISTORIA COMUNISMULUI POVESTITĂ PENTRU BOLNAVII MINTAL

**piesă dedicată lui Daniil Harms
și tuturor scriitorilor morți
în temnițele puterii**

PERSONAJE:

IURI PETROVSKI (scriitor)
GRIGORI DEKANOZOV (directorul spitalului)
STEPAN ROZANOV (director adjunct)
KATIA EZOVA (asistentă medicală)

alți membri ai corpului medical
„bolnavii”:

TIMOFEI (debil mediu)

BOLNAVUL 1 (Piotr)

BOLNAVUL 2 (Ivan)

BOLNAVUL 3 (Sașa)

BOLNAVUL 4 (Emilian)

BOLNAVUL 5 (Boris)

BOLNAVUL 6 (Slivinski)

NEBUNUL CARE MIZEAZĂ PE STALIN

CRUPIERUL

FEMEIA TÂNĂRĂ

FEMEIA BĂTRÂNĂ

FEMEIA 3

FEMEIA 4

FEMEIA 5

PROFESORUL

UN BOLNAV CARE L-A CUNOSCUȚ PE STALIN

UN AL DOILEA BOLNAV CARE L-A CUNOSCUȚ PE STALIN

STRĂINUL

IVAN MIKADOI GAMAROVSKI

alți bolnavi

STALIN

*acțiunea are loc la Spitalul Central de Boli Mintale de la Moscova, în 1953, cu câteva zile înainte de moartea lui Stalin
eventual decor unic: un portret gigantic al lui Stalin*

Scena 1

*Corul bolnavilor mintal, dirijat de Katia Ezova,
cântă în fața Directorului și a lui Iuri Petrovski.*

Unii bolnavi sunt în cămașă de forță.

*Timofei iese din rând, face câțiva pași
în față și se adresează spectatorilor.*

TIMOFEI: Corul de cameră al Spitalului Central de Boli Mintale de la Moscova va cânta cântecul „Cântecul partizanilor”. Dirijor, tovarășa Katia Ezova. Trăiască tovarășul Stalin.

*Katia Ezova agită un diapazon, murmură
o frază muzicală, dă tonul și corul începe să cânte.*

Timofei, care s-a întors printre coriști, își șterge o lacrimă.

*Un alt bolnav începe să plângă în timp ce cântă,
dar cămașa de forță îl împiedică să-și șteargă lacrimile.*

*Cântecul, dramatic și răscolitor, se termină. Timofei
șterge lacrimile mai multor bolnavi în cămașă de forță.*

*Katia Ezova se înclină în fața Directorului
și a lui Iuri Petrovski.*

Tăcere lungă. Întineric.

Scena 2

*Iuri Petrovski în biroul
directorului Grigori Dekanov.*

DIRECTORUL: Dumneavoastră înțelegeți, dragă Iuri Petrovski, că astăzi nimeni, nimeni nu trebuie să rămână în afara luminii artei și literaturii. Concepția noastră științifică despre societate spune că omul se află în centrul atenției partidului. Noua noastră concepție umanistă, așa cum am fost învățați de Marele Lenin și de Marele Stalin, spune că socialismul nu este posibil fără transformarea omului. Iar arta, literatura, toate astea au un rol imens în transformarea omului... Din această cauză mi-am pus eu întrebarea: și bolnavii mintal? Nu sunt și ei oameni? Nu trebuie să fie transformați și ei? N-ar trebui să beneficieze și ei de binefacerile artei, ale literaturii? În măsura posibilului, bineînțeles... Eu unul cred că bolnavii mintal ai societății noastre socialiste nu au nimic de-a face cu bolnavii mintal ai țărilor capitaliste și imperialiste. La noi, noi nu ne abandonăm bolnavii mintal... Noi credem fără preget că ei pot fi vindecați. Oamenii noștri de știință lucrează zi și noapte pentru a găsi noi tratamente pentru vindecarea bolilor mintale... Iar arta, literatura au, poate, un cuvânt de spus în această bătălie...

*Grigori Dekanozov il prezintă
pe Iuri Petrovski corpului medical al spitalului.
Tot personalul este aliniat ca la armată, iar Grigori Dekanozov
se mișcă de parcă ar efectua o trecere în revistă.*

DIRECTORUL: Dragi colegi. Vi-l prezint pe tovarășul Iuri Petrovski pe care Uniunea Scriitorilor ni l-a trimis ca să ne ajute. Tovarășul Iuri Petrovski este un tânăr scriitor care a scris nuvele în linia marelui nostru scriitor Maxim Gorki. Tovarășul Iuri Petrovski a scris povestiri și nuvele despre construcția socialismului și a primit pentru prețioasele sale nuvele și minunatele sale povestiri Marele Premiu de Stat acordat de către Marele Tovarăș Stalin în persoană. Țin foarte mult, aici, să mulțumesc Uniunii Scriitorilor că ni l-a trimis pe tovarășul Iuri Petrovski. Pentru că chiar de un scriitor ca Iuri Petrovski noi aveam nevoie, căci el știe să povestească ca nimeni altul lucrurile simple, lucrurile care țin de viață...

Se întoarce spre Iuri Petrovski.

Tovarășe Iuri Petrovski, va trebui să ne scrieți povestiri scurte pentru a povesti prin povestiri scurte pentru bolnavii noștri mintal istoria comunismului. Căci pentru asta sunteți aici, pentru asta v-a trimis la noi Uniunea Scriitorilor. Noi considerăm că bolnavii mintal au și ei dreptul și datoria să cunoască istoria comunismului și a Marii Revoluții Socialiste din Octombrie. Singura problemă este că istoria comunismului și istoria Marii Revoluții Socialiste din Octombrie trebuie povestite la nivelul pacienților noștri... Iată de ce noi toți, echipa medicală de la Spitalul Central de Boli Mintale, precum și bolnavii care se vindecă în instituția noastră, vă cerem, dragă Iuri Petrovski, să vă utilizați talentul pentru a ne povesti în cuvinte simple istoria comunismului și a Marii Revoluții Socialiste din Octombrie.

Utilizați-vă talentul pentru ca bolnavii noștri mintal să poată avea acces, și ei, la lumina mișcării muncitorești.

Utilizați-vă talentul și patriotismul pentru ca bolnavii mintal să se poată hrăni, și ei, cu speranța pe care Marea Revoluție Socialistă din Octombrie a adus-o tuturor muncitorilor din toate țările.

Sunt sigur, dragă tovarășe Iuri Petrovski, că veți reuși să găsiți cuvintele potrivite care să meargă până-n inima bolnavilor noștri mintal. Ședințele noastre de inițiere în frumusețea artei, a literaturii, vor avea loc de două ori pe săptămână. Toți bolnavii mintal ai instituției noastre, că e vorba de debili mintal lejeri, mijlocii sau profunzi, de schizofreni, de autiști, de depresivi sau de nevrotici, toți vor fi invitați să vă asculte, de două ori pe săptămână. Toți, cu excepția, poate, a bolnavilor din secția de înaltă securitate, pentru care vom imagina o altă soluție, adică vom organiza, poate, ședințe speciale la ei.

Scena 4

*Grigori Dekanozov îi arată lui
Iuri Petrovski camera care i-a fost rezervată.
Katia Ezova așteaptă, respectuoasă, în prag.*

DIRECTORUL: Iată, Iuri Petrovski, camera dumneavoastră. Aveți aici tot ce vă trebuie. V-am pregătit camera cu cea mai frumoasă vedere spre grădină, căci noi știm că scriitorii iubesc natura. Dumneavoastră aveți nevoie să vedeți arbori, să vedeți cerul, să vedeți păsările care cântă în arbori...

Noi știm, dragă Iuri Petrovski, cum e plămădit sufletul scriitorului, noi știm tot. Fiți binevenit în această cameră, la noi. Prețioasa noastră asistentă medicală Katia Ezova o să vă aducă în fiecare dimineață micul dejun în cameră. La prânz și seara puteți să mâncați cu noi, în marea sală de mese... Pentru că noi, dragă Iuri Petrovski, noi, medicii corpului medical, noi mâncăm cu bolnavii noștri... În sfârșit, cu cei care se pot deplasa fără probleme până la sala de mese. Și credeți-mă că sunt mândru să vă pot spune, dragă tovarășe, că 60 la sută dintre

bolnavii noștri mintal pot să se deplaseze și chiar se deplasează, de două ori pe zi, la prânz și seara, până la marea sală de mese, ca să mănânce în tovărășia medicilor care-i îngrijesc.

Dumneavoastră însă, Iuri Petrovski, faceți cum credeți că e mai bine, pentru că noi știm că scriitorul este uneori prins de mrejele inspirației, și atunci el nu iese, nu mănâncă, nu vede pe nimeni, nu mai aude nimic... că scrie... ha-ha... E mister mare scrisul, știm.

IURI: Tovarășe director Grigori Dekanozov, eu țin foarte mult să fiu în contact direct cu pacienții dumneavoastră. Aș vrea să vizitez saloanele. Aș vrea să vorbesc, eventual, cu unii bolnavi. E posibil?

*De undeva, dintr-un salon îndepărtat,
se aud niște strigăte care devin din ce în ce mai bestiale.
Directorul își accelerează discursul pentru a putea
pleca apoi în direcția respectivă.*

DIRECTORUL: Tovarășe Iuri Petrovski, nu numai că aveți dreptul să o faceți, dar chiar vă rugăm să o faceți. Sunteți aici la dumneavoastră acasă, deci e normal să vă cunoașteți casa. Katia Ezova, care se va ocupa de dumneavoastră, o să vă arate tot... saloanele, sălile de tratament, băile, grădina, tot, tot, tot... Și de fiecare dată când vreți să vorbiți cu un bolnav, cereți Katiei să vă dea fișa bolnavului. Ne-am înțeles? Spor la treabă, Iuri Petrovski. Și imediat ce terminați primul capitol, noi și organizăm prima ședință. Sunt convins, tovarășe, că repovestirea adecvată a istoriei comunismului poate vindeca anumite deficiențe mintale... La revedere, tovarășe. Trăiască Marele Stalin!

*Directorul pleacă grăbit în direcția strigătelor
care au devenit insuportabil de bestiale. Katia Ezova,
care a rămas în pragul ușii, privește oarecum jenată în jos.*

Scena 5

*Noaptea, în cameră la Iuri Petrovski.
Acesta doarme chircit sub o pătură. Katia Ezova
intră ca și cum zidurile ar fi transparente. Scena este
luminată de un lampadar aflat în grădină.*

*Katia Ezova se apropie de patul unde doarme Iuri
Petrovski și rămâne mult timp nemișcată, în picioare.*

*Iuri Petrovski tresare, se așază speriat în capul
oaselor, privește în jur, o descoperă pe Katia Ezova.*

KATIA: Pssst...

IURI: Ce-i?

KATIA: Sunt eu, Katia...

IURI: Și ce faceți aici?

KATIA: Pssst...

IURI: Da' cum ați intrat?

KATIA: Pssst...

IURI: Tovarășă Katia, ce-i asta?

KATIA: Mă gândeam că poate vreți un ceai...

IURI: Nu vreau.

KATIA: Un ceai cu un pic de rom?

IURI: Nu, nu.

KATIA: Sau numai puțin rom?

IURI: Nu, nu vreau nimic.

KATIA: Iuri Petrovski, trebuie să vă întreb ceva...

IURI: Ce?

KATIA: L-ați văzut cu adevărat... de aproape?

IURI: Cum?!

KATIA: Știți, pentru mine e foarte important...

IURI: Ce?

KATIA: Pssst... Știți, sunt unii care mint... care zic doar că l-au văzut,
că l-au întâlnit... Așa oameni, să-ți vină să verși, nu alta...

Cum îndrăznesc ei să spună că l-au întâlnit, când de fapt nu l-au întâlnit niciodată?

IURI: Pe cine?

KATIA: Pe Stalin... Spuneți-mi, Iuri Petrovski, dumneavoastră l-ați întâlnit cu adevărat? Tovarășul Director a spus că tovarășul Stalin în persoană v-a înmănat Premiul... Este adevărat? A fost chiar Stalin? Chiar el în persoană, el a fost cel care vi l-a dat?

IURI: Da...

KATIA: Când, când, când a fost asta?

IURI: Păi... de mult... Era... A fost înainte de război.

KATIA: Și l-ați văzut de aproape?

IURI: Da... Da' ce rost au toate întrebările astea?

KATIA: Pentru că... pentru că aș vrea să știu dacă... dacă e înalt...

IURI: Nu e chiar... așa de... înalt...

KATIA: E mai... înalt... decât... dumneavoastră?

IURI: Nu, nu prea... nu cred.

KATIA: Păi... doar l-ați văzut de aproape, de foarte aproape... Cum adică „nu prea”?

IURI: Păi... cum să vă spun... nu eram singur, eram cu alți tineri tovarăși scriitori colegi reuniți pentru un congres... Și el a trecut și a dat mâna cu noi...

KATIA: A dat mâna cu dumneavoastră!

IURI: Da...

*Katia Ezova apucă mâna
lui Iuri Petrovski și o strânge la piept.*

KATIA (aproape plângând): Oh, Iuri Petrovski, ce fericită sunt că sunteți aici... Știți, eu n-am întâlnit niciodată pe nimeni care să-l fi cunoscut cu adevărat pe Stalin.

IURI: Katia Ezova... liniștiți-vă... Nu l-am cunoscut niciodată personal... I-am strâns mâna, asta-i tot...

KATIA: Și ochii... Cum îi avea, ochii?

IURI: Ochii?

KATIA: Ochii, ochii... Cum v-a privit? V-a privit drept în ochi?

IURI: Nu, nu cred...

KATIA: Cum așa? Nu vă mai amintiți? Cum puteți să nu vă mai amintiți?

*Iuri Petrovski își smulge
mâna din mâinile Katiei Ezova.*

IURI: Tovarășă Katia Ezova, de ce-mi puneți toate aceste întrebări?

*Katia Ezova își suflă nasul.
După acest gest, atitudinea ei este total schimbată.*

KATIA: Știți, Iuri Petrovski, și eu scriu.

IURI: Și ce scrieți, Katia?

KATIA: Scriu poeme.

IURI: Foarte bine.

KATIA: Dar nu le-am arătat niciodată la nimeni, Iuri Petrovski.

IURI: Bine faceți, Katia.

KATIA: Dar simt că trebuie să vi le arăt dumneavoastră, Iuri Petrovski.

IURI: Mai târziu, Katia.

KATIA: Nu, Iuri Petrovski. Trebuie să vă arăt poemele mele acum.

IURI: Acum, la ora trei dimineața?

KATIA: Măcar unul singur, Iuri Petrovski.

IURI: Bine, Katia, dați-i drumul.

KATIA: Am să vi-l recit, Iuri Petrovski.

IURI: Prefer să-l citesc eu personal.

KATIA: Nu, Iuri Petrovski. Nu. Poemele mele sunt toate aici... în capul meu... De fapt, eu nu le scriu niciodată pe hârtie, le păstrez toate aici... aici...

IURI: Și câte poeme aveți... aici?

KATIA: Mii și mii de poeme, Iuri Petrovski... Mii...

IURI: Bine, Katia. Alegeți unul și recitați-mi-l.

Katia Ezova intră într-un fel de transă.

KATIA: Stalin, tu ești lumina noastră, da

În noaptea fără de sfârșit

Stalin tu ne alinți gândirea

Amant al revoluției ce ești...

Stalin, trăind prin tine noi avem un sens
Stalin, tu ești etern prin noi
N-aveam nimic și totu-ți datorăm
Rămâi al nostru, pur, cu noi...

*Transfigurată, Katia Ezova începe să plângă.
Iuri Petrovski îi ia mâinile și o mângâie.*

IURI: E bine, Katia, e bine... gata... Liniștiți-vă...

*Katia Ezova se smulge din mâinile lui
Iuri Petrovski, îl privește o clipă ca un animal
hăituit, după care începe să se dezbrace în viteză.*

IURI: Katia Ezova, încetați! Tovarășă Katia Ezova, ce faceți? Ce faceți?

KATIA: Pssst... Îl simțiți? A venit... E aici... E cu noi...

*Pe jumătate dezbrăcată, Katia Ezova sare
pe Iuri Petrovski, îl îmbrățișează plângând,
îi sărută de mai multe ori mâna dreaptă.*

IURI: Cine? Cine, Katia?

KATIA: Strângeți-mă, Iuri Petrovski... Strângeți-mă tare, strângeți-mă...

IURI: Katia, eu sunt înșurat...

KATIA: Strângeți-mă, Iuri Petrovski... Strângeți-mă tare, strângeți-mă...

Scena 6

*Iuri Petrovski, în camera sa, citește un text
ca o repetiție generală pentru ședințele cu bolnavii mintal.*

IURI: Deschideți larg gura. Spuneți u. Respirați. Umpleți-vă plămâ-
nii cu aer. Mai tare. Și mai tare. Aer mult în plămâni, mult,
mult, mult...

Spuneți **utopie**.

Încă o dată. **Utopie**. Concentrați-vă bine, este un cuvânt care
are o curbă crescătoare... Este ca un cal care se cabrează...
Utopie... Auziți cum urcă sunetele? Urcă și se risipesc în aer.

Totul începe în gura voastră și apoi se termină în neant...
Utooopiiieeee...

Foarte bine.

Deci, ce este o utopie?

Utopia este atunci când ești vârat în căcat și vrei să ieși. Dar,
înainte de a ieși din căcat, trebuie să te gândești. Și dacă te
gândești bine, îți dai seama că nu ești tu singurul vârat în căcat
și care dorește să iasă. Deci, pe măsură ce te gândești, îți dai
seama că n-ai cum să ieși din căcat de unul singur. Ieșirea din
căcat nu se poate face decât împreună cu ceilalți, tu și tovarășii
care sunt vârați împreună cu tine în căcat.

*Iuri Petrovski destupă o sticlă de rom,
varsă câteva picături într-o ceașcă de ceai, trage o gură
de rom direct din sticlă și bea după aceea din ceai.*

Scena 7

*Iuri Petrovski face o demonstrație în fața
Directorului Grigori Dekanozov, a Katiei
Ezova și a celorlalți membri ai corpului medical.*

Directorul este singurul care stă pe un scaun.

IURI: Deschideți larg gura. Spuneți u. Respirați. Umpleți-vă plămâ-
nii cu aer. Mai tare. Și mai tare. Aer mult în plămâni, mult,
mult, mult...

Spuneți **utopie**.

Încă o dată. **Utopie**. Concentrați-vă bine, este un cuvânt care are
o curbă crescătoare... Este ca un cal care se cabrează... **Utopie**...
Auziți cum urcă sunetele? Urcă și se risipesc în aer. Totul începe
în gura voastră și apoi se termină în neant... **Utooopiiieeee...**

Foarte bine.

Deci, ce este o utopie?

Utopia este atunci când ești vârat în căcat și vrei să ieși. Dar, înainte de a ieși din căcat, trebuie să te gândești. Și dacă te gândești bine, îți dai seama că nu ești tu singurul vârat în căcat și care dorește să iasă. Deci, pe măsură ce te gândești, îți dai seama că n-ai cum să ieși din căcat de unul singur. Ieșirea din căcat nu se poate face decât împreună cu ceilalți, tu și tovarășii care sunt vârați împreună cu tine în căcat.

Întreaga asistență rămâne de gheață.

Iuri Petrovski continuă.

IURI: Dar cei care te-au vârat în căcat nu vor ca tu să ieși din căcat. Ei nu te lasă să ieși din căcat, nici pe tine, nici pe tovarășii care sunt vârați împreună cu tine în căcat. Pentru că ei, cei care te-au vârat în căcat, sunt puternici, căci sunt uniți.

Iată de ce, pentru a ieși din căcat, tu și tovarășii tăi, trebuie să fiți și voi uniți. Este gândul pe care l-a avut într-o bună zi tovarășul Lenin, în 1915, pe când se afla departe de țară la Zürich, care este un oraș în Elveția, care este o țară care n-a fost niciodată vârată în căcat. Tovarăși, a spus tovarășul Lenin, pentru a ieși din căcat, nu este suficient să vrei să ieși din căcat, trebuie să fii unit.

Așa vorbi tovarășul Lenin într-o zi, în 1915, la Zürich, unde era refugiat împreună cu alți tovarăși ca să se gândească. Și imediat toți cei care erau vârați în căcat în Rusia au spus da, tovarășul Lenin are dreptate. Și s-au unit, și și-au dat mâna și au făcut un efort... uraaaa! și au ieșit din căcat.

Tăcere de gheață. Dintr-odată, Grigori Dekanozov se ridică, se apropie de Iuri Petrovski și-l îmbrățișează.

Ușurată, asistența aplaudă. Grigori Dekanozov își șterge o lacrimă.

DIRECTORUL: Bravo, tovarășe Iuri Petrovski. Bravo. Ăsta-i clenciul. Așa trebuie să le vorbiți. Este bine, Iuri Petrovski. Dumneavoastră știți să scrieți de-a dreptul cu inima și să atingeți și adevărul în același timp. Sunteți un mare scriitor, Iuri Petrovski. Ați înțeles tot, Iuri Petrovski. Bolnavii noștri vor putea, grație dumneavoa-

tră, să înțeleagă, în sfârșit, esența însăși a Marii noastre Revoluții Socialiste din Octombrie. Continuați, Iuri Petrovski. Continuați. Săptămâna viitoare o să facem o primă ședință cu ceva bolnavi. Bolnavii noștri mintal au nevoie de dumneavoastră, Iuri Petrovski. Căci nu numai medicina este cea care-i poate vindeca. Nu, și gândirea Marelui nostru Tovarăș Stalin poate să-i vindece pe bolnavi. Și a fost vina noastră că, până acum, n-am încercat să utilizăm gândirea marxistă, gândirea leninistă și gândirea Marelui nostru Tovarăș Stalin ca terapie împotriva autismului, a schizofreniei și a debilității. Forța gândirii comuniste trebuie să penetreze peste tot, peste tot, inclusiv în creierul bolnavilor noștri. Căci gândirea poate vindeca gândirea! Și când gândirea se adresează gândirii, se produc minuni. Trebuie doar să găsim cuvintele potrivite, tonul potrivit, emoționalitatea potrivită... Iar dumneavoastră, Iuri Petrovski, ați găsit cheia. Cu această cheie vom descuia ușa închisă din mintea bolnavilor noștri, pentru ca cuvintele lui Lenin, ale lui Stalin să poată străluci și acolo... Mulțumesc, tovarășe Iuri Petrovski. În numele întregului nostru corp medical și în numele tuturor bolnavilor noștri, mulțumesc, mulțumesc, mulțumesc.

Scena 8

Iuri Petrovski în fața mai multor debili mintal lejeri.

Katia Ezova îi supraveghează ca o dirigintă.

IURI: Deschideți larg gura...

Nebunii se privesc între ei, pufnesc în râs și deschid gura.

IURI: Spuneți u...

BOLNAVII: Uuuuu... Uuuuu...

IURI: Respirați...

BOLNAVII: Uuuuu...

IURI: Umpleți-vă plămânii cu aer... Mai tare... Și mai tare...

BOLNAVII: Pfuuuu...

IURI: Aer mult în plămâni, mult, mult, mult...

BOLNAVII: Pfiiii...

IURI: Spuneți **utopie**.

BOLNAVUL 1: Nu trageți, tovarăși!

KATIA: Tacă-ți fleanca, Piotr.

IURI: Încă o dată... **Utopie**.

BOLNAVII: Uuuuu...

BOLNAVUL 1: Nu trageți, tovarăși!

KATIA: Gura, Piotr.

IURI: Concentrați-vă bine, este un cuvânt care are o curbă crescătoare... Este ca un cal care se cabrează... **Utopieeee...**

BOLNAVUL 2: Calul se pișă de sus. Și noi de ce...

KATIA: Taci din gură, Ivan.

IURI: Auziți cum urcă sunetele? Urcă și îmbrățișează cerul...

Mai mulți bolnavi își fac cruce.

KATIA: Continuați, Iuri Petrovski.

IURI: Totul începe în cerul-gurii voastre și se termină pe bolta cerească înstelată... **Utooooooiiieeee...**

BOLNAVII: Utopiiieeee... Utopiiieeee...

IURI: Foarte bine.

BOLNAVII (în delir): Utopiiieeee... Utopiiieeee...

KATIA: Stop! Continuați, Iuri Petrovski.

IURI: Deci, ce este o utopie?

BOLNAVII (în cor): Utopie! Utopie! Utopie!

BOLNAVUL 2: Și eu vreau să mă piș de sus! Și eu vreau...

KATIA: Gura, Ivan. Continuați, Iuri Petrovski.

IURI: Utopia este atunci când ești vârat în căcat și vrei să ieși.

Tăcere glacială. Bolnavii afișează figuri consternate.

IURI: Dar, înainte de a ieși din căcat, trebuie să te gândești.

BOLNAVUL 2 (în șoaptă către vecinul său, bolnavul 3): Asta vrea să zică c-o să ne putem pișa ca omu' din picioarele?

BOLNAVUL 3: Pssst!

IURI: Și dacă te gândești bine, îți dai seama că nu ești tu singurul vârat în căcat și care dorește să iasă. Deci, pe măsură ce te gândești, îți dai seama că n-ai cum să ieși din căcat de unul singur. Ieșirea din căcat nu se poate face decât împreună cu ceilalți, tu și tovarășii care sunt vârați împreună cu tine în căcat.

BOLNAVUL 3: Iuri Petrovski, pot să vă pun o întrebare?

IURI: Da.

BOLNAVUL 3: De ce face mașina asta tot timpul clic, clac, pluf?

KATIA: Încetează, Sașa.

BOLNAVUL 1: Mama dumneavoastră este încă în avion, Iuri Petrovski?

IURI: Mama mea e moartă, Piotr.

KATIA: Continuați, Iuri Petrovski.

IURI: Deci, cu cât te gândești mai mult, cu atât îți dai seama mai bine că din căcat nu poți ieși de unul singur, ci împreună cu tovarășii care sunt vârați împreună cu tine în căcat.

Tăcere consternată în sânul asistenței.

Dar cei care te-au vârat în căcat nu vor ca tu să ieși din căcat. Ei nu te lasă să ieși din căcat, nici pe tine, nici pe tovarășii care sunt vârați împreună cu tine în căcat. Pentru că ei, cei care te-au vârat în căcat, sunt puternici, căci sunt uniți.

Bolnavii se dezlănțuie.

BOLNAVII:

— Uuuu...

— Iuri Petrovski, o întrebare...

— Și omul, ca și calul, are dreptul să se pișe din picioare...

— Clic, clac, pluf!

— Faceți jocurile, **ladies and gentlemen**.

— Ribbentrop-Molotov! Ribbentrop-Molotov!

— Nu, nu, nu... Nu, nu, nu... Nu-i adevărat... Nu, nu, nu...

— Este sau nu este încă în viață Henri Barbusse?

— Utopiiieeee... Utopiiieeee...

— Trageți, tovarăși! Trageți!

— Avionul e bun, n-are nici pe dracu'.